

Voormalig mijnwerker wordt marktleider

Frans van der Geest

MATIC

Technologie
vormt
aanvulling
voor menselijke
veiligheid

MATIC

MATIC

43

MATIC

MATIC

43

MATIC

MATIC

53

Van krantenjongen tot miljonair vormt het herkenbare levensverhaal van de selfmade man die zijn zakelijke ambities heeft weten te verzilveren. Van mijnwerker tot CEO is een variant daarop en beschrijft het carrièrepad van Matty Zadnikar en zijn Z-Group, een van de grootste specialisten op het gebied van industriële veiligheidsdiensten. De van oorsprong Belgische organisatie waakt ook in Nederland, Duitsland en Frankrijk over de veiligheid van het personeel bij grootscheepse onderhoudswerkzaamheden in de industrie. Technologie en menselijk vernuft vormen de pijlers van het succes.

In 1994 sloot de laatste steenkolenmijn in België de poorten. Voor menig koppel een reden om aan te kloppen bij de uitkeringsinstanties. Niet voor Matty Zadnikar, technisch ingenieur mijnbouw met een specialisatie in veiligheid. Als zoon van een Sloveense emigrant leerde hij al vroeg zelf de kost te verdienen. Zonder de subsidies van de lokale reconversie-maatschappij, maar met steun van de Antwerpse specialist in veiligheidsmaterieel, de Vandeputte Group, richtte Zadnikar in het Belgische Limburg een eigen bedrijf op, van waaruit hij met een groep ex-mijnwerkers veiligheidsmaterieel ging onderhouden en verhuuren. Aanvankelijk als Safety & Rental Services (SRS) en later onder de naam Z-Group werd een totaalpakket aan diensten uitgebouwd voor alle veiligheidsaspecten in de (petro)chemie, staal- en de energie-industrie.

De productieomgevingen van voornoemde sectoren ondergaan op gezette tijden onderhoudswerkzaamheden. Daartoe worden de productie-installaties geheel of gedeeltelijk stilgelegd (shutdowns/turnarounds). Tijdens deze stopprocedures, de daarop volgende onderhoudswerkzaamheden en het uiteindelijk weer in werking stellen van de installaties, gelden bijzondere veiligheidsmaatregelen. Het onderhoudsproject wordt doorgaans uitgevoerd door 'contractors', bestaande uit het personeel van in onderhoud gespecialiseerde bedrijven. Onder een sterke tijdsdruk verrichten zij hun werk in besloten ruimten waarin het door de speciale constructies lastig werken is, zoals in destillatietorens, naftakrakers, opslagtanks, ketelruimten en koeltorens.

Gecomplieerde shutdown met veel contractors

Veiligheidsuitrusting wordt driftig geconsumeerd, want een mensenleven is belangrijker dan spullen. Ademluchtmaskers, beschermende kleding, valbeveiligingsystemen, gasmeters, brandblussers enzovoort, vinden snel hun weg binnen een gecomplieerd werkter-

rein met een gevarieerd aantal werknemers. Het komt voor dat op het hoogtepunt van een shutdown er wel 3000 tot 4000 'contractors' actief zijn. Per dag worden er duizenden veiligheidsitems uitgereikt. Het is dan nog maar de vraag of al het materieel ook weer terug komt op de plaats van uitgifte en in welke conditie. Daarnaast is er toezicht nodig op wie ergens naar binnen gaat en of die persoon er ook weer uitkomt. Bij onverhoopte calamiteiten moet een escalatieprocedure zorgen voor snelle en gespecificeerde alarmering naar de hulpdiensten.

Naast het aanbieden van materieel begon Zadnikar ook met het detacheren van gecertificeerd veiligheidspersoneel bij de onderhoudsprojecten. Aldus groeide de organisatie als kool om ten slotte binnen tien jaar uit te groeien tot een organisatie met in totaal 680 medewerkers en 58 miljoen euro omzet (2008). Tijd om terug te treden en te genieten van het gezin, hobby of een optrekje ergens in een tropisch paradijs? Nee, dus! De gedreven Matty Zadnikar heeft geen tijd om op zijn lauweren te rusten. Dat strookt niet met zijn aard. Hij is

persoonlijk betrokken bij de uitvoering van projecten en aarzelt niet om vele kilometers achter het stuur van zijn auto te zitten. Dat biedt hem overigens tevens de gelegenheid om mensen te woord te staan. Zo nemen interviews niet te veel tijd in beslag. De wereld zit in een economische crisis van een omvang die we decennialang niet hebben meegemaakt. In alle sectoren is schraalhans keukenmeester; voor onderhoud en veiligheid wordt minder uitgegeven. Hoe houdt een industriële hoogvlieger het hoofd boven water?

Inhaalslag energiesector t.o.v. petrochemie

"De energiesector is duidelijk bezig met een inhaalslag. Op het vlak van veiligheid bij onderhoudswerkzaamheden liep men achter op de petrochemische industrie", aldus Matty Zadnikar. "Ook in Nederland bespeuren we een toenemende interesse bij de energieopwekkingbedrijven, mede ingegeven door de consolidatie in die sector. Maar vanwege de druk op de budgetten kijken bedrijven wel heel kritisch naar de doelmatigheid en de efficiency bij het uitreiken en innemen van de veiligheidsmaterialen. En in die richting hebben wij een aantal ontwikkelingen in gang gezet waarbij wij met behulp van technologie kosteneffectiever kunnen opereren. Die oplossingen vormen geen vervanging van onze veiligheidsdeskundigen, maar een aanvulling. Die beveiligingsoplossingen zijn er tevens gekomen omdat we na de onstuimige groei van de afgelopen tien jaar zochten naar middelen om onze kwaliteit op peil te houden." ▶

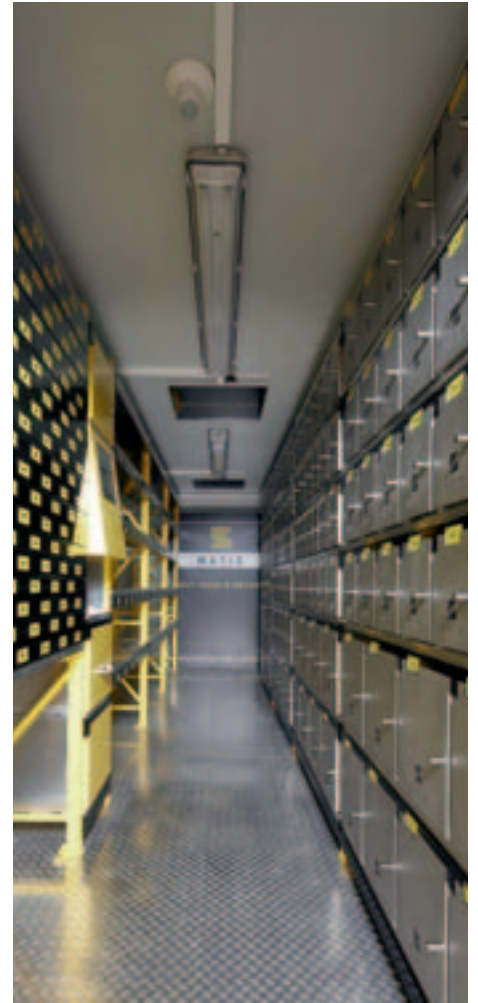
Zien zonder zoeken

Met de Z-Tracker kunnen bedrijven vertrouwen op een systeem, dat permanent de plaats van alle medewerkers in een industrieel complex tot op de meter nauwkeurig aangeeft, inclusief de hoogte. Dat laatste is van belang wanneer mensen zich in een kolom, put dan wel toren bevinden. Met de gebruikte technologie is een onbeperkt aantal personen simultaan te volgen vanaf één enkele locatie. Daarvoor behoeft geen afzonderlijk netwerk te worden aangelegd. De Z-Tracker communiceert via standaard GSM-technologie. Door de driedimensionale traceerbaarheid en bewegingsmelding krijgen veiligheidswachten direct een indicatie van de positie van onderhoudsspecialist of zijn ze in staat deze te reconstrueren.

De plaatsbepaling gebeurt met een combinatie van permanente GPS en mobiele communicatieverbindingen (ook binnen gebouwen). Vanuit de meldkamer of centrale beveiligingspost kan men contact opnemen met de medewerkers(s) of teams.

De Z-Tracker is toepasbaar in explosieve omgevingen (ATEX-certificering) en resistent tegen ruw gebruik; de Z-Tracker is te bedienen met werkhandschoenen aan, maar weegt toch slechts 225 gram. De accu garandeert een gebruiksduur van 18 uur. Automatische logboekfuncties bieden rapportages per individu, per groep of locatie. Het apparaat beschikt over een dodemansknop, een infrarood-interface, alsmede koppelmogelijkheden met andere apparatuur en/of (GIS)programmatuur.

► Zadnikar zet in zijn betoog de mens centraal. Het begint immers allemaal met de veiligheidswacht die bij een mangat staat, waar het onderhoudspersoneel doorheen gaat om binnen in een installatie hun werk te kunnen doen. “De veiligheidswacht noteert de namen en houdt voor zover mogelijk contact met de personen binnen. Doch die zwermen na enige tijd uit binnen de installatie. Het kwam in het verleden dikwijls voor dat onze medewerkers

bij de mangaten op bijvoorbeeld niveau 1 en 5 stonden te wachten, terwijl de contractors er inmiddels op niveau 2 en 3 uitgekropen waren. Om die reden hebben we gezocht naar middelen voor een betere communicatie tussen de veiligheidswachten en de onderhoudswerkers. Verder zijn we automatische badgesystemen op basis van RFID gaan inzetten. Iedereen die een mangat ingaat of naar buiten komt wordt automatisch herkend. We weten dus altijd wie

binnen is. Daarnaast zijn we camera's gaan toepassen buiten en met infrarood binnen de installaties. In feite kunnen we de veiligheidswacht per installatie vervangen door een veiligheidsoperator in een centrale controlekamer.”

Contact en detectie

Volgens de Z-Group-CEO is die vervanging mede ingegeven door de eentonigheid van het werk van een veiligheidswacht; acht uur lang een mangat bewaken is niet erg motiverend en onder bepaalde omstandigheden, zoals bij slecht weer en in de winterperiodes niet echt de job om naar uit te kijken. Voor het controleren van de aanwezige atmosfeer in dergelijke besloten ruimtes (tanks) beschikt een veiligheidswacht over een gasdetectietoestel, waarmee de aanwezigheid van toxische en explosieve gassen te meten is. Maar ook die gasdetectoren zijn inmiddels opgenomen in een totale monitoringconfiguratie, bestuurd vanuit een centrale controlekamer. Daarmee is het werk van een veiligheidswacht naar een

Regionale brandwachten

Het hoofdkantoor van Z-Group bevindt zich in Dilsen/Stokkem in Belgisch Limburg. Daar staat tevens het centrale magazijn van 3000 vierkante meter, van waaruit de diverse Europese vestigingen worden bevoorrad. In Nederland opereert de Z-Group vanuit diverse locaties. Een belangrijke afzetmarkt vormt het Rijnmondgebied met een grote concentratie van petrochemische bedrijven, alsmede de energiecentrale op de Maasvlakte. Vorig jaar fuseerden in Rotterdam de afzonderlijke veiligheidsbedrijven RBC en SRS tot Z-Safety. RBC (voorheen Regionale Brandwachten Centrale) beschikt over professionals in brandpreventie en brandbestrijding en levert voorzieningen voor branddetectie en alarmering. Met die specialisatie is men tevens actief in de scheepvaartsector.

hoger niveau getild, terwijl tevens efficiënter alle veiligheidsaspecten op een productielocatie in de gaten zijn te houden. Om alle detectiemiddelen onder één noemer te brengen heeft Z-Group, financieel ondersteund door een innovatiesubsidie, een eigen softwareplatform ontwikkeld in samenwerking met een aantal Belgische hogescholen. De signalen tussen de centrale monitorpost en de diverse observatie/detectiepunten gaan via straalverbindingen volgens een uiterst veilige en onder alle omstandigheden bruikbare communicatietechniek, ontwikkeld in militaire kringen. “Wij zijn ooit begonnen zelf kilometers glasvezelkabel in een productieomgeving aan te leggen. Dat bleek te kostbaar en ook niet doelmatig, de afstanden die we moeten overbruggen beslaan hooguit enkele kilometers”, vertelt Zadnikar.

Ook aan de materiaalkant dwingen de gekrompen budgetten bij de afnemers de veiligheidsleverancier tot creatief denken en handelen. Was het gebruikelijk om afhankelijk van de

omvang van het project on-site een of meer magazijncontainers te plaatsen met veiligheidsmaterialen zoals beschermende kleding, adembeschermingsmiddelen en detectieapparaten, nu willen klanten liever niet meer betalen voor het ter plekke aanwezige personeel van de shops. Voor de uitgifte en terugname van het materiaal zocht Z-Group naar een geautomatiseerde oplossing. Die werd gevonden in Duitsland. Daar bleek een verhuurder van werktuigen voor de bouwnijverheid een innoverende oplossing te hebben bedacht. Het concept was weliswaar nieuw, maar nog niet levensvatbaar. Matty Zadnikar besloot de firma over te nemen en transformeerde de uitvinding naar de eigen sector.

Automatiek voor uitgifte en inname

De Z-Matic was geboren. Een variatie op de in Nederland bekende automatiek voor snacks. Met dit verschil, dat de gereedschappen en persoonlijke beschermingsmiddelen niet alleen zonder personeel worden uitgegeven, maar ook worden ingenomen. Wederom is het

software die het proces aanstuurt, waardoor de automatische spullenwinkel zich uitstekend laat integreren met alle andere logistieke en administratieve applicaties. Z-Group krijgt op tijd de meldingen voor de bevoorrading en het weghalen van de gebruikte spullen, de klant weet exact welke materialen door welke contractor zijn gebruikt en voor welk doel binnen het project. Zadnikar voorziet een lucratieve activiteit. “Nu we het systeem volledig operationeel binnen ons eigen werkteerrein kunnen inzetten, gaan we experimenteren in andere sectoren. We keren terug naar de bouwplaats met een Z-Matic container vol gereedschappen en toebehoren. Aan het verhuren van een boor- of slijpmachine verdien je niet veel, maar wel aan de gebruiksartikelen zoals de boortjes of slijpschijven. Daarmee moet het concept rendabel te maken zijn.” Aldus besluit de energieke ondernemer het telefonische interview vanuit de auto om veilig, doch met gezwinde spoed de reis voort te zetten naar een volgend industrieel project in de buurt van Bergen op Zoom. ■